

Inleiding

Voor je ligt de zakgids Vogels van Nederland, Vogelgids en Checklist. Dit is de eerste complete vogelgids voor Nederland en omstreken die ook dienst kan doen als volledige checklist, om bij te houden welke vogelsoorten je gezien hebt. En dat in een handig zakformaat!

Wat veel mensen niet beseffen is dat Nederland een bijzonder vogelrijk land is. Niet alleen in aantallen maar ook in diversiteit. Afgezet tegen de kleine oppervlakte worden er in Nederland veel vogels en vogelsoorten waargenomen. In totaal zijn er meer dan 510 verschillende vogelsoorten gezien! Jaarlijks worden er meer dan 350

vogelsoorten gezien en komen er meer dan 200 verschillende vogelsoorten tot broeden.

De aantallen vogels zijn in Nederland ook ongekend hoog. Let maar eens op als je in Nederland van A naar B rijdt, dan zie je langs de wegen of spoorlijnen overal vogels. Ook in de steden en dorpen zijn in Nederland relatief veel vogels te zien. Vergelijk dat maar eens met je vakantiebestemming in het buitenland. Daar zie je tijdens een gemiddelde rit veel minder vogels, zowel in aantallen als in diversiteit. Nederland is een vogelland en daar zijn we trots op.

takkeling

adult

Vandaar ook deze Vogelgids en Checklist. Als Vogel informatiecentrum zijn we van mening dat er in iedereen een vogelaar verborgen zit. Soms weet de betreffende persoon dat al en gaat hij/zij in de weekenden of avonden heerlijk naar buiten om te genieten van de vogels, maar soms weet iemand dat nog niet. Dan moet hij/zij even "wakker" worden gemaakt. Deze gids kan iedereen daarbij helpen en is zeer handig voor zowel de startende vogelaar als de gevorderde vogelaar.

Met deze Vogelgids hebben alle

meewerkende partijen geprobeerd een gids uit te brengen die compleet en gedetailleerd is, maar ook toegankelijk blijft in dagelijks gebruik en die makkelijk mee te nemen is. Deze Vogelgids en Checklist beschrijft meer dan 510 verschillende vogelsoorten (alle tot 2022 waargenomen vogelsoorten van Nederland), plus de meest voorkomende exoten en hybrides. Alle beschreven vogelsoorten worden geïllustreerd met meerdere foto's. In totaal zijn er in deze gids meer dan 2.000 foto's gebruikt. Dat is ongekend voor een vogelgids van dit formaat.

WITTOEGEEND | Moorente | Ferruginous Pochard

 j f m a m j j a s o n d

MOE WAT

38-42 cm Vrij kleine duikeend. Kastanjebruin. Rug iets donkerder dan flanken en kop en een helderwitte 'kont'. Mannetje met een duidelijk wit oog. Vrouwje is donkerder dan Kuifeend. Wordt vaak verward met op deze soort lijkende kruisingen.

Heeft voorkeur voor open water in moerassen.

RINGSNAVELEEND | Ringschnabelente | Ring-necked Duck

 j f m a m j j a s o n d

WAT

37-46 cm Dwaalgast uit Amerika. Kleine duikeend. Lijkt op Kuifeend, maar heeft een spitse kruin en een zwarte punt en witte band op de snavel. Adult mannetje heeft een lichtgrijze flank met een witte baan vooraan de flank. Adult vrouwje heeft lichtbruine flank.

De Ringsnaveleend kan in alle soorten open water opduiken. Zoek in groepen Kuifeenden, maar let op voor kruisingen.

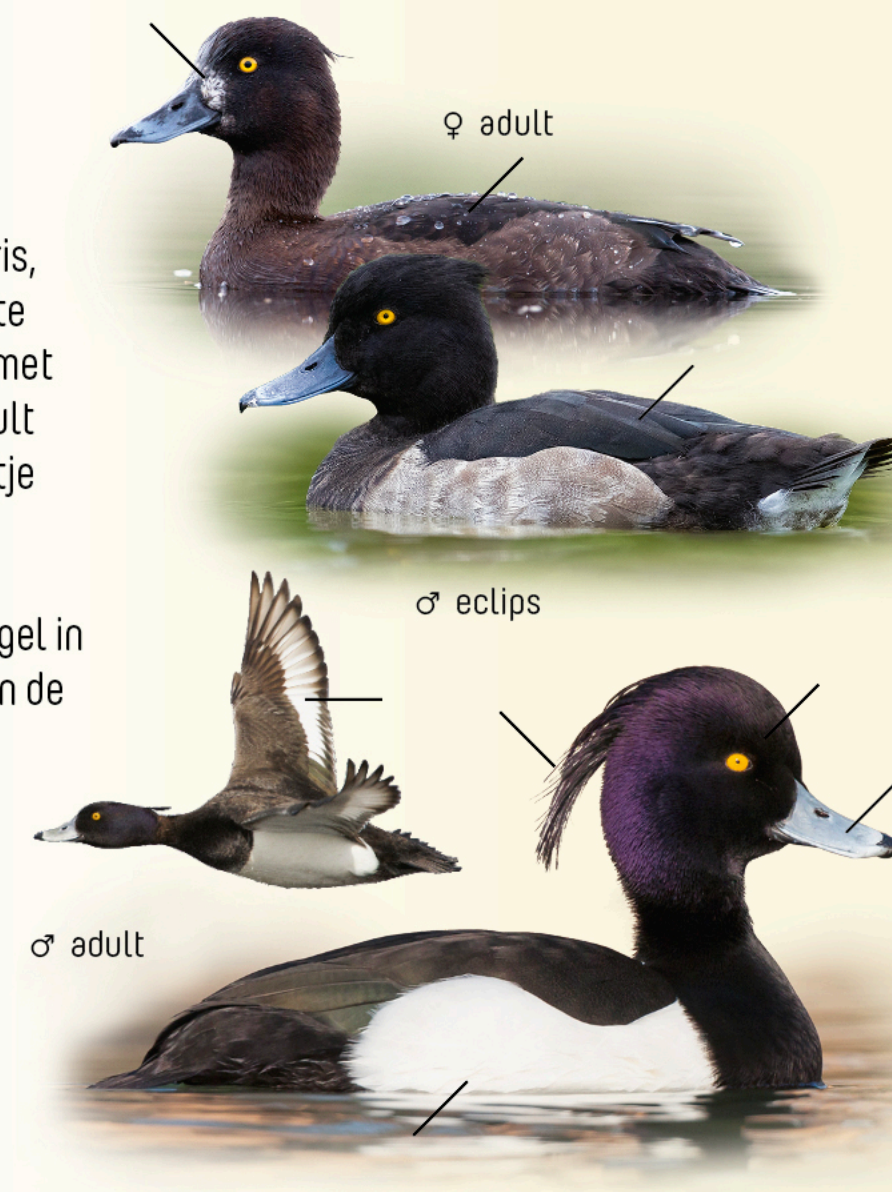

KUIFEEND | Reiherente | Tufted Duck

 j f m a m j j a s o n d

STAD MOE WAT

40-47 cm Kleine duikeend. Lichtgele iris, met een kuif die vaak plat over de grote kop ligt. Zwarte rug, nek en kop (kop met paarse glans). Flanken zijn bij een adult mannetje wit en bij juveniel en vrouwje donkerbruin.

De Kuifeend is een algemene broedvogel in allerlei soorten waterpartijen en kan in de winter in grote groepen bijeenkomen.

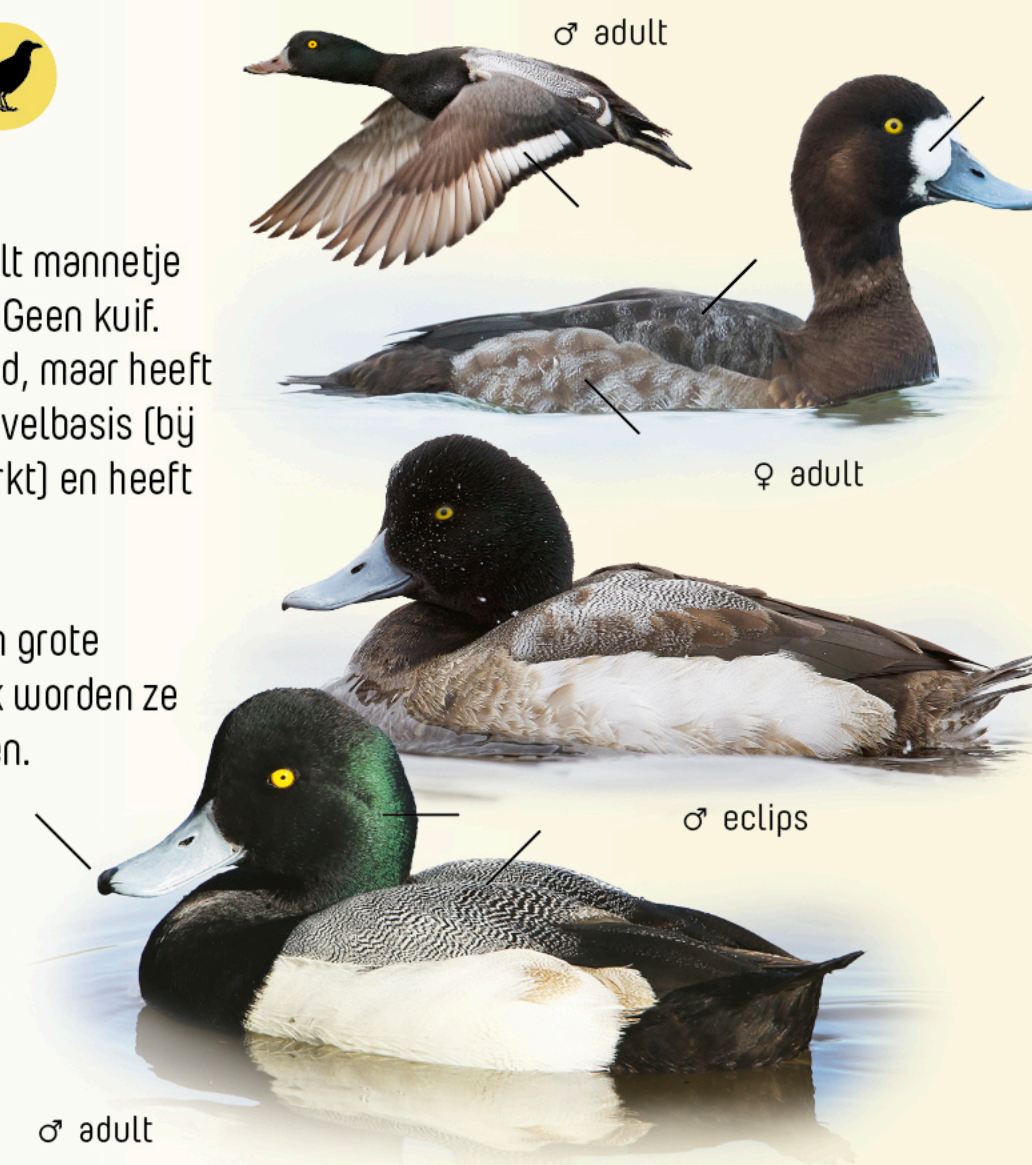

TOPPER | Bergente | Greater Scaup

 j f m a m j j a s o n d

ZEE WAT

42-51 cm Kleine duikeend. Adult mannetje met lichte, fijn gestreepte rug. Geen kuif. Adult vrouwje lijkt op Kuifeend, maar heeft een grote witte vlek om de snavelbasis (bij Kuifeend afwezig of zeer beperkt) en heeft een lichte tekening op de rug.

Toppers verblijven 's winters in grote groepen op het IJsselmeer. Ook worden ze regelmatig op zout water gezien.

LACHMEEUW | Aztekenmöwe | Laughing Gull

ZEE STAD WAT

36-41 cm iets kleiner dan Stormmeeuw. Dwaalgast uit Noord-Amerika. Poten donker en mantel donkergrijs. Vleugelpunten zwart. Adult zomerkleed heeft een zwarte kop en een lange, donkerrode snavel. Adult winterkleed en jonge vogels missen de zwarte kop en hebben een donkere snavel. Eerste winterkleed heeft grijs op borst en flank.

FRANKLINS MEEUW | Präiemöwe | Franklin's Gull

AKK GRL MOE WAT

32-36 cm Ongeveer even groot als Kokmeeuw. Dwaalgast uit Noord-Amerika. Poten en snavel kort. Lijkt sterk op een kleinere versie van Lachmeeuw, maar heeft een lichtgrijze band op einde van de staart en witte delen in de vleugelpunten. Adult zomerkleed in broedseizoen heeft korte tijd helderrode poten, maar meestal zeer donker/zwart. Jonge vogels zonder grijs op borst.

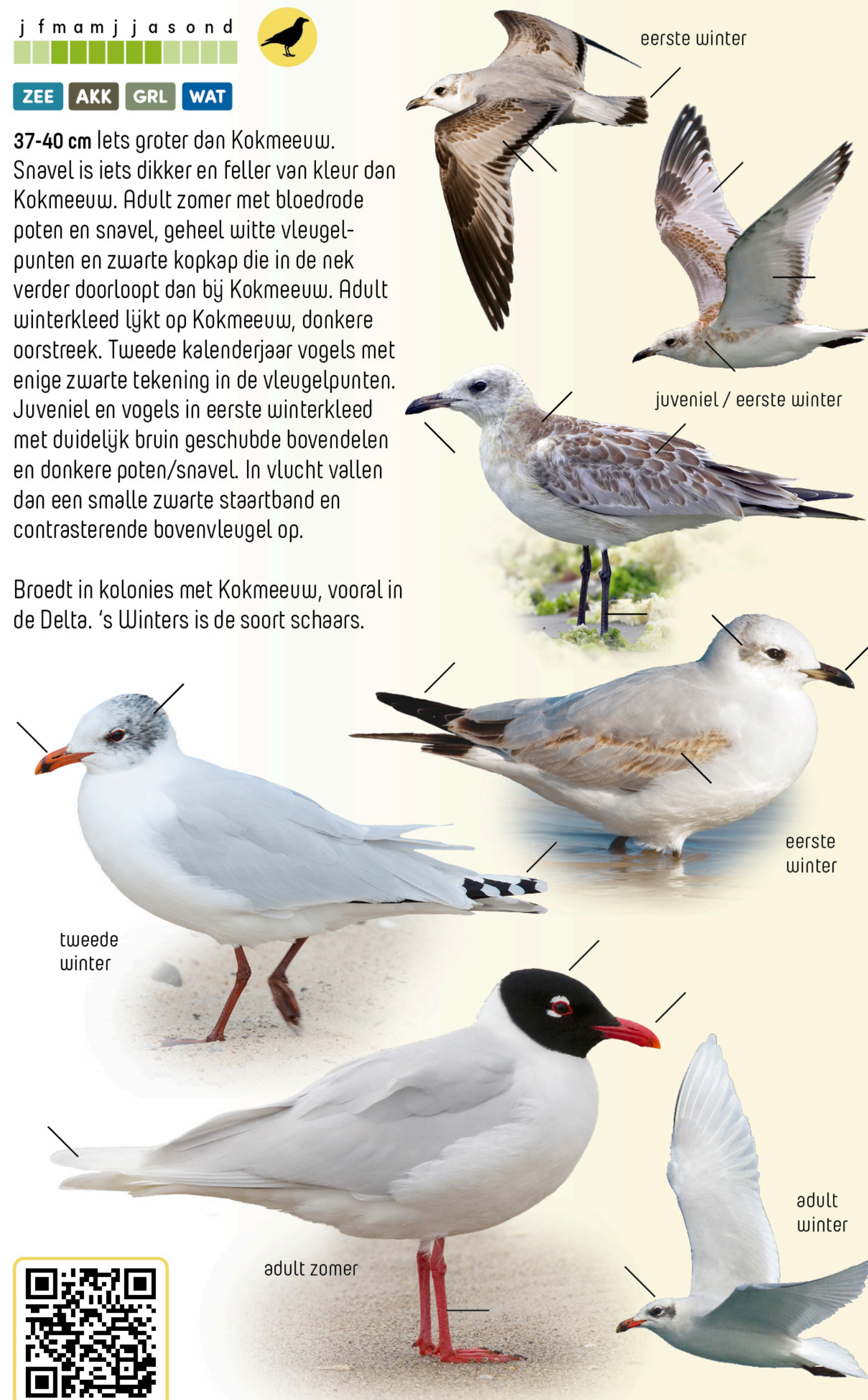
ZWARTKOPMEEUW | Schwarzkopfmöwe | Mediterranean Gull

ZEE AKK GRL WAT

37-40 cm iets groter dan Kokmeeuw. Snavel is iets dikker en feller van kleur dan Kokmeeuw. Adult zomer met bloedrode poten en snavel, geheel witte vleugelpunten en zwarte kopkap die in de nek verder doorloopt dan bij Kokmeeuw. Adult winterkleed lijkt op Kokmeeuw, donkere oorstreek. Tweede kalenderjaar vogels met enige zwarte tekening in de vleugelpunten. Juveniel en vogels in eerste winterkleed met duidelijk bruin geschubde bovendelen en donkere poten/snavel. In vlucht vallen dan een smalle zwarte staartband en contrasterende bovenzvleugel op.

Broedt in kolonies met Kokmeeuw, vooral in de Delta. 's Winters is de soort schaars.

ROODKOPKLAUWIER | Rotkopfwürger | Woodchat Shrike

j f m a m j j a s o n d

DUI HEI ALG

24-25 cm Compacte klauwier. Adult met rood achterhoofd en nek, een zwarte oorstreek en voorhoofd, een witte onderzijde en zwarte bovenzijde met een witte schouderplek. Juveniel met een koudgrijze grondkleur, veel witte veerranden en witte stuit.

Voormalig broedvogel. Tegenwoordig een dwaalgast, die wel jaarlijks in ons land wordt gezien.

juveniel

♀ adult

♂ adult

♂ adult
'Balearische Roodkopklauwier'

EKSTER | Elster | Eurasian Magpie

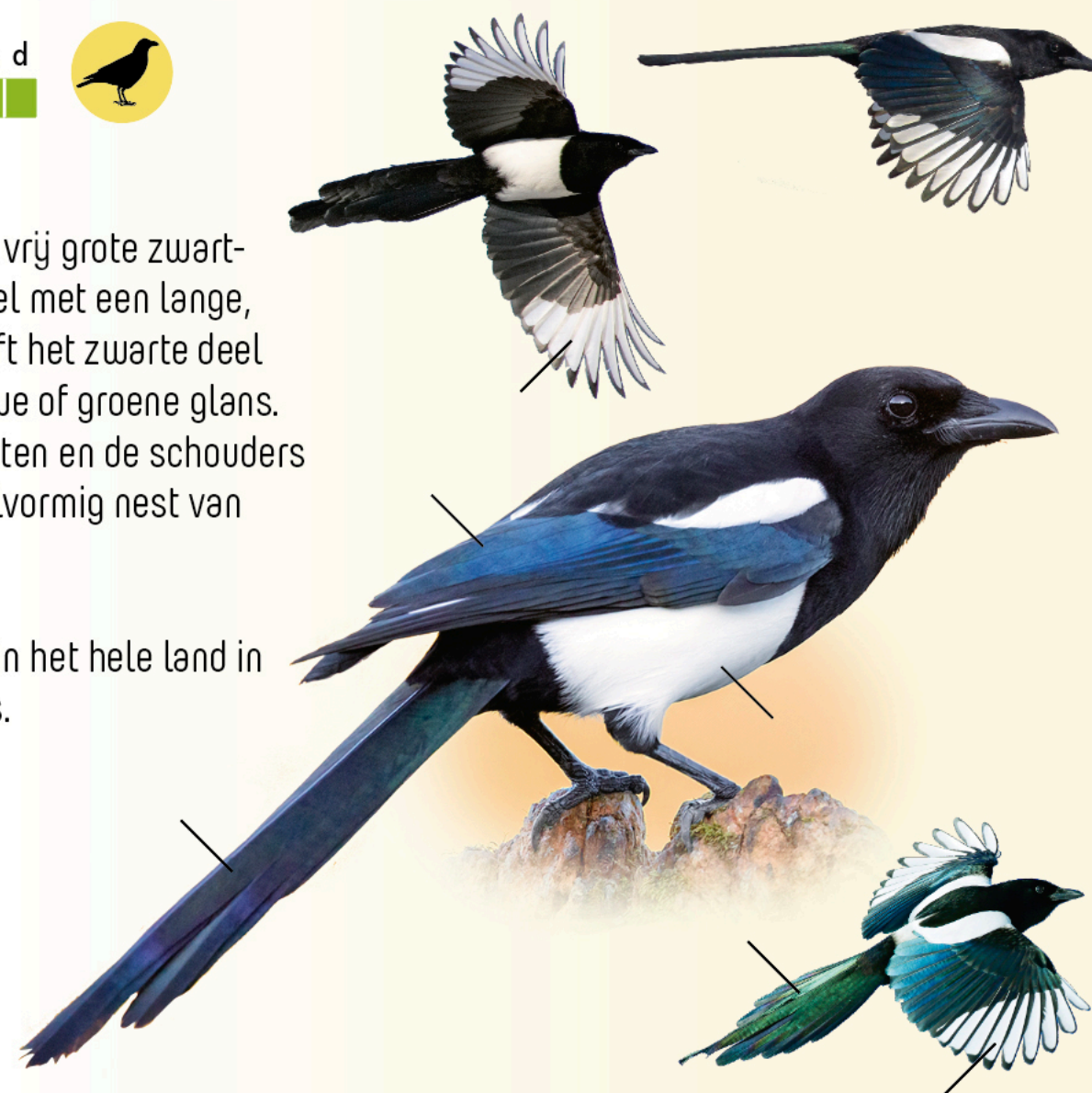
j f m a m j j a s o n d

STAD AKK ALG

40-51 cm Langgerekte, vrij grote zwart-witte kraaiachtige vogel met een lange, brede staart. Vaak heeft het zwarte deel van de vogel een blauwe of groene glans. De buik, de vleugelpunten en de schouders zijn wit. Bouwt een bolvormig nest van takken.

Algemeen broedvogel in het hele land in uiteenlopende habitats.

GAAI | Eichelhäher | Eurasian Jay

j f m a m j j a s o n d

STAD LBO NBO

32-35 cm Vrij grote, rossigbruine vogel met opvallend blauw gebandeerde dekveren. Verder valt een zwart-witte kruin en een zwarte snorstreep op. De zwarte armpennen en staart contrasteren met een witte stuit. Maken vaak flink kabaal en laten soms een buizerdachtige roep horen.

Algemene broedvogel in het hele land. Komt vaak in tuinen en parken.

BALKANBAARDGRASMUS | Weißbart-Grasmücke | Eastern Subalpine Warbler

j f m a m j j a s o n d

ALG HOT

12-13 cm Dwaalgast uit Zuidoost-Europa. Kleine grasmus met een grijze bovenzijde. Kenmerkend (adult mannetje) is de felrode keel in contrast met een lichter rode buik. Verder een dikke, witte baardstreep. Andere kleden zijn nauwelijks te onderscheiden van andere grasmussen.

♀ adult

♂ adult

BRILGRASMUS | Brillengrasmücke | Spectacled Warbler

j f m a m j j a s o n d

ALG

12-13 cm Een kleine zangvogel, sterk lijkend op grotere Grasmus. Dwaalgast uit Middellandse Zeegebied. De handenprojectie is kort. Adult mannetje met zwart voor en bij oog, een roze borst en buik, een helderwitte keel en roestbruine vleugels. Vrouwtje/ eerste winter lijkt sterk op Grasmus, maar kleiner en met weinig zwarte tekening op de roestbruine vleugelveren.

♀ adult

♂ adult

juveniel

SARDIJNSE GRASMUS | Sardengrasmücke | Marmora's Warbler

j f m a m j j a s o n d

ALG

13-14 cm Kleine, volledig donkergrijze grasmus met een lange staart. Dwaalgast uit westelijk Middellandse Zeegebied. Lijkt veel op Provençaalse Grasmus. Heeft echter geen rode delen. Lichaam volledig loodgrijs, met een oranjegele snavel met zwarte punt en een duidelijke rode oogring. Baard donker. Juveniel grijsbruin.

♂ adult

♂ adult

juveniel

PROVENÇAALSE GRASMUS | Provencegrasmücke | Dartford Warbler

j f m a m j j a s o n d

ALG

13-14 cm Dwaalgast uit Zuid-Europa en Zuid-Engeland. Kleine, zeer donkere grasmus met lange staart. De bovenzijde en de staart, die vaak omhooggehouden wordt, zijn donkergrijs tot zwart. Heeft een opvallend rood oog. Onderzijde bruin tot donker wijnrood. Mannetje heeft op de keel kleine witte stippen.

♂ adult

♀ adult

♂ adult

